

Spis treści

Wykaz skrótów	IX
Wprowadzenie	1
Rozdział I. Wydłużenie okresu rozliczeniowego do 12 miesięcy	3
1. Funkcje okresu rozliczeniowego czasu pracy – planowanie i rozliczanie	3
2. Długość okresu rozliczeniowego czasu pracy	5
3. Zasady wprowadzania 12-miesięcznego okresu rozliczeniowego czasu pracy	6
4. Modyfikowanie już trwających okresów rozliczeniowych	8
5. Planowanie i rozliczanie czasu pracy w 12-miesięcznych okresach rozliczeniowych czasu pracy	10
5.1. Ustalanie wymiaru czasu pracy i liczby dniówek roboczych....	10
5.2. Rozliczenie pracy w godzinach nadliczbowych	12
6. Zasady rekompensowania pracy w godzinach nadliczbowych	15
6.1. Metoda finansowa	15
6.2. Metoda czasu wolnego	19
7. Praca w godzinach nadliczbowych pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy	23
8. Zasada 5-dniowego tygodnia pracy a praca w godzinach nadliczbowych w 12-miesięcznym okresie rozliczeniowym	24
8.1. Zasady zatrudniania w przeciętnie 5-dniowym tygodniu pracy	24
8.2. Ostatnia sobota okresu rozliczeniowego	26

9. Przekroczenie przeciętnej tygodniowej normy czasu pracy w przypadku nawiązania lub rozwiązania umowy o pracę w trakcie okresu rozliczeniowego	27
10. Niedopracowanie należnej liczby godzin pracy w przypadku rozwiązania umowy o pracę w trakcie 12-miesięcznego okresu rozliczeniowego	28
11. Tygodniowy czas pracy łącznie z godzinami nadliczbowymi a 12-miesięczny okres rozliczeniowy	30
12. Zachowanie odpoczynków dobowych i tygodniowych	31
13. Minimalne wynagrodzenie za pracę	31
14. Problemy z udzielaniem urlopu wypoczynkowego w systemach równoważnych czasu pracy w przedłużonych okresach rozliczeniowych	32
15. Zasady wprowadzania 12-miesięcznego okresu rozliczeniowego czasu pracy	36
15.1. Porozumienie ze związkami zawodowymi	36
15.2. Brak związków zawodowych	38
15.3. Zasady wprowadzania nowych rozwiązań do regulacji obowiązujących u danego pracodawcy	39
15.4. Redakcja treści porozumienia	40
15.5. Wypowiedzenie porozumienia	41
15.6. Obowiązek poinformowania okręgowego inspektora pracy	42
Rozdział II. Zasady wprowadzania „ruchomych dób pracowniczych”	43
1. Ruchoma doba pracownicza – pojęcie	43
1.1. „Harmonogramowa” ruchomość doby pracowniczej	45
1.2. Swobodna „pracownicza” ruchomość doby pracowniczej	46
2. Prawo do odpoczynku	47
2.1. Odpoczynki dobowe i tygodniowe	47
2.2. Rozliczanie odpoczynków w obrębie „nieruchomej” doby pracowniczej	49
2.3. Praca w ruchomej dobie pracowniczej a praca w godzinach nadliczbowych	50
3. Zasady wprowadzania „ruchomej” doby pracowniczej	53

---

4. Redakcja treści porozumienia	54
5. „Ruchoma doba pracownicza” na pisemny wniosek pracownika	55
Rozdział III. Nowe zasady planowania czasu pracy.....	57
1. Zasady obliczania wymiaru czasu pracy.....	57
1.1. Skutki wyroku.....	59
1.2. Uwaga na soboty	61
2. Budowanie grafiku czasu pracy – nowe zasady.....	62
2.1. Rozkład czasu pracy wynikający z prawa pracy, obwieszczenia albo z umowy o pracę	63
2.2. Porozumienie z pracownikiem co do czasu niezbędnego do wykonania powierzonych zadań	64
2.3. Pisemny wniosek pracownika a „ruchome” rozkłady czasu pracy.....	71
2.4. Pisemny wniosek pracownika o indywidualny rozkład czasu pracy.....	72
3. „Wolna sobota”	73
4. Należna liczba dni wolnych od pracy	73
5. Odpoczynek dobowy i tygodniowy.....	74
6. Praca zmianowa	75
7. Zmiany w harmonogramie	76
8. Zakaz planowania pracy w godzinach nadliczbowych	77
9. Nowa forma sporządzania zmian w harmonogramie (wersja elektroniczna).....	77
Rozdział IV. Nowe zasady „przerywania” czasu pracy	79
1. Przerywany system czasu pracy – pojęcie	79
1.1. Czas przerwy.....	80
1.2. Zakaz łączenia systemu przerywanego z systemami równoważnymi	80
2. Nowe zasady wprowadzania „przerywanego systemu czasu pracy”	81
3. Inne przerwy w czasie pracy	82
3.1. Obowiązkowa przerwa 15-minutowa wliczana do czasu pracy.....	82

3.2. Nieobowiązkowa 60-minutowa przerwa niewliczana do czasu pracy	84
3.3. Wyjścia w celach prywatnych	84
3.4. Odpracowanie „przed” czasem wolnym	86
3.5. Przerwa przy pracy uciążliwej, szkodliwej lub monotonnej.....	87
3.6. Przerwa od pracy przy komputerze	88
3.7. Przerwa od pracy pracowników niepełnosprawnych	88
Rozdział V. Poprawne prowadzenie dokumentacji z zakresu czasu pracy – ewidencjonowanie czasu pracy	89
1. Lista obecności – potwierdzenie przybycia wskazanego dnia do miejsca wykonywania pracy	89
1.1. Sposób potwierdzania obecności przez pracowników	90
1.2. Lista obecności a ewidencjonowanie czasu pracy.....	90
1.3. Lista obecności do celów dowodowych	91
2. Sposób wypełniania ewidencji czasu pracy	92
3. Czas przechowywania harmonogramów i ewidencji	94
4. Tworzenie ewidencji czasu pracy.....	94
5. Elementy ewidencji czasu pracy	96
6. Udostępnianie pracownikowi ewidencji czasu pracy.....	97
7. Konsekwencje nieprowadzenia lub nierzetelnego prowadzenia ewidencji czasu pracy	97
8. Brak konieczności ewidencjonowania godzin pracy	99
Rozdział VI. Kontrola zewnętrzna stosowania przepisów o czasie pracy – przygotowanie do weryfikacji	101
1. Postępowanie służbowe inspektora pracy.....	101
1.1. Faza kontrolna	102
1.2. Faza nadzoru.....	112
Suplement. Czas pracy w pytaniach i odpowiedziach	117
Materiał porównawczy – stare i nowe brzmienie przepisów	157
Indeks rzeczowy	165